

PÖSTYÉNI PÖSTYÉNER ZEITUNG ÚJSÁG

Előfizetési díjak:
 Egész évre 16.— kor.
 Félévre 8.—
 Negyedévre 4.—
 Egyes szám ára — 32 fill.

TELEFON 43.

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: FÖLDES SÁNDOR

Megjelenik hetenkint egyszer
hétfőn este.Szerkesztőség és kiadói hivatal
Erzsébet-út 29. szám.

TELEFON 43.

A pöstyéni „Hősök emlékszobra“

Pöstyén, okt. 4.

A megszokott sablontól teljesen eltérő, minden külső, hangos ünnepi dísz mellőzésével, a nagy időkhez méltó komolysággal leplezték le tegnap délben a katonai fürdőgyógyintézet parkjában, a haza védelmében elervezett pöstyéni és környékbeli hősök emlékének állított szobrot.

A szoborra, mely egyike az elsőnek az országban, büszkeséggel tekint Pöstyén közönsége. És méltán. Mert hálájával és áldozatkészségével, melyet a szobor emelésével dokumentált nemcsak magos erkölcsi fölfogásának adta tanujelét, nemcsak nemes, ideális gondolkodásának kölcsönzött kifejezést, hanem minden tiltakozásnál hatékonyabb módon, *kulturtettel* döntötte meg a tajtékzó, tehetetlen düh születe rágalmát, melyet tengernyi ellenségünk a háboru kitörése óta szüntelenül terjeszt, hogy barbárok vagyunk.

Ilyenek vagyunk mi barbárok. Amikor lángtengerben áll a világ, amikor az entente sajtója napról-napra lepedőhosszú hasábkokban szórja az átkot a mindjobban elhatalmasodó egoizmus ellen — mely a szövetségi hűség klasszikus hazájában egészen a szentségig vitte — nekünk agyoncsépült barbároknak nincs okosabb

ötletünk, hasznosabb ideánk, mint szobrot emelni ez elesett barbárok emlékének.

Egy uriembertől, aki hazafias küldetésben nemrég künnjárt az egyik semleges államban, hallottam, hogy ellenségeink vereségüket ezzel az otromba kérdéssel igyekeznek parirozni: Meddig bírja még a monarchia?

Nos hát, a szoboralak, a hydraölő honvéd adja meg rá a feleletet: Addig, míg a hydra utolsó fejét is porba hajtja a honvédő hős acélizma . . .

Vasárnap délelőtt tizenegy órakor leplezték le a katonai gyógyház parkjában felállított „Hősök emlékszobra“-t, Finta Sándor, a kitűnő művész mesteri alkotását.

A szobor egy négy méter magas, ókeresztény stílusban tartott gránitobelisztk. Felső harmadában, egy kápolnaszerű fülkébe mélyen beállítva, van a homokkőbe faragott dombormű, mely a vallásos nagy idők motívumaira emlékeztet. A szoboralak egy alföldi típusu honvédet ábrázol, aki szent dühvel döfi szuronyát a lábára tekergődő hydrába. Az obelisztk középső harmadában, karrarai márványtáblán a következő felírás foglaltatik:

Emeltetett ezen emlékmű emlékeül a nagy világháborúnak, melyet az osztrák magyar monarchia minden nemzetei odaadó halálmegegyezéssel küzdöttek végig. Felállítását Déry György cs. és k. őrnagy úr kezdeményezésére, Herbay Szilviusz cs. és k. ezredes parancsnoksága alatt, Pöstyén egész társadalmának, valamint

az itt gyógyulást kereső tisztek és katonáknak hathatós támogatása tette lehetővé. Tervezte Finta Sándor szobrász, honvéd. Felállítva 1915. szeptember havában.

Ugyanezt tartalmazza a táblába vésett német felirat.

Pont tizenegy órakor, miután a katonai és polgári előkelőségek együtt voltak, előlépett Praznovszky Antal plebános és a szobor felé fordulva megható imát mondott, melyben az Úr áldását kéri igazságos fegyvereinkre, majd megáldva a szobrot, a rituáléból mondott el néhány latin sort.

Ezután Herbay Szilviusz ezredes, az ünnepély rendezője a következő szép avatobeszédet mondta:

Mélyen tisztisz Gyülekezet! Az elesett hőseink emlékének állított ezen szobor imént történt felszentelése után — a miért hálás köszönetet mondok a főtisztelendő Plebános úrnak — azok előtt is kívánom hálámát nyilvánítani, akik ezen emlékmű felállítását lehetővé tették és annak megvalósításához hozzájárultak.

Az emlékmű felállításának eszméjét elődöm Déry György őrnagy, volt állomásparancsnok úr vetette föl és én a magam részéről szívesen állottam az idea szolgálatába, mely ime testet öltött, hála annak a szerencsés körülménynek, hogy a pöstyéni kisegítő kórház betegálmányában olyan emberünk van — Finta Sándor, honvédgyalogos, aki nemcsak a becsület mezén tűnt ki katonai erényeivel, hanem mint kiváló szobrász megalkotta ezen mesterművet.

Az éjszakában is . . .

Írta: Illek Józsa.

— A „Pöstyéni Újság“ ered. tárcája. —

(I. „P. U.“ 33. sz.)

Megilletődve, néha meg-megállva olvasta fel Gábor a barátjának szóló levelét: —

„Csendes, őszi érzést űz már a szellő . . . Langyos, télbesiető napok jönnek sorra . . . Langyos, télbesiető gondolatok lopózkodnak bele az ifjuság vig, nyarat-sóvárgó, lüktető melegségébe. — Sok már a sárguló levél. Hirtelen tört reánk az ősz, csak az élénk megfigyelő vehette észre az első sárguló, őszi levél lassú, észrevétlen búcsuzását. A többi úgy jött sorra, mint az én fájdalmaim az első, lesújtó szomorúságonra: sűrűn, szüntelen . . .

A régi őszi gondolatok s az emlékezés egy pillanatra beházuja lelkembe az utolsó boldog őszi tavasztváro képeit, amikor még maga is itt járt közöttünk, amikor még maga is gyönyörködhetett a természet nehezen búcsúzó, lassú álomráterésében.

Hiszen ebben is annyi a szépség . . .

Tudom, most tagadólag int a kezével, — nem hisz benne, mert nem láthatja a természetet ujjáébredni; mosolyogni, vigadni, égni, örülni, szomorkodni, incselkedni, haragudni; nem láthatja könnyű napsugaras perceiben, nem láthatja nehéz, korlátokat romboló szenvedélyeiben és nem láthatja harca és napsütése után megbékült némaságában. —

Mért nem, oh! miért nem! — Régi fájdalmakat szakít fel a lelkemben e kérdés, s a régi szerelem mérhetetlen önzésével nem merek reá felelni. Átérezem újra, amit akkor éreztem, mikor a maga halálhírét hozták. — Talán nem is tud erről. — Megdermedt bennem minden érzés az első pillanatban, de csak egy sóhajtás idejére. Felriadva kegyetlen szavak reázmulánó első keménységéből rohanni szerettem volna árkon-véren, hősök nyugalmas álmán, kínok haláltusáján, csak futni millió halálon keresztül az én hősműhöz, az én halottamhoz; hogy túlkiabálva emberalkotta halálórásiok földtremető hangját, az égtől kérjem vissza. — Nem lehet igaz, hogy ez legyen számára megírva. Az ég nekem ígérte, csak a világ, az ész, az emberi erő szakította el tőlem. Ó nem szeretett . . . Mint halotthoz jogom van hozzá . . . Kí-

nomban, lúzbanégve a harcolók világa nyíl meg előttem s ott láttam magát is és — az első lépésnél megdöbbentem, az első halottnál térdre hulltam, nehéz, vezeklő könnyek törtek utat a szemembe ebben a szépséges pillanatban úgy éreztem, hogy nem tudok egyebet tenni, mint kinomat túrva lemondással fohászokdni a többiek életéért s megtörni, tönkremenni jó hazámért.

. . . Amit átszenvedtem egy vértanúsággal ér fel s mégis — ha megválthatnám a maga vigasztalan vakságát, újra kezdeném életemet az első, őszi levél hullásától, amellyel maga itthagytott. Hiszen mi volt az én szenvedésem a maga kínzó napjaihoz képest?! Mi volt az én gyötrelmes könnyem a maga végtelen áldozatához mérve?! Én egy-két őszi boldogságát vesztettem el, maga — mindent. Hiszen művészeté volt mindene. Van a sorsnak boldog napja még kettőnk számára: úgy érzem. Nincsenek színfoltok, de van egy tiszta, lágy fehérség, a sziv önzetlen álma; nincsenek körvonalak, de meg van a vágy nyugodt végtelensége; nincsenek egymásbakapcsolások, de meg van a szeretet elválaszthatlan egyesülése . . . Fénysugár? — van helyette melegség . . . Átszűrődés? — van a szívben

A szobrot Hämmerle építési vállalkozó úr, budapesti műhelyében öntötték. Hämmerle úr munificens módon eleve is kijelentette, hogy a munkát nem kívánja megfizettetni, ami ismét egy nemes ügy előmozdítását teszi lehetővé azt, hogy a háboruban elesett pöstyéni és környékbeli hősök özvegyei és árváinak egy újabb, jelentékeny összeget tudunk biztosítani. Fogadja érte ezúton köszönetemet. Epügy köszönettel adozom a pöstyéni hatóságoknak, valamint Pöstyén egész társadalmának azért a hathatós támogatásért, mellyel a nemes eszme megvalósítását előmozdították. Végül köszönetet mondok a tisztikarnak és a monarchia minden részéről idesereglett legénységnek hathatós támogatásukért.

Átadom ezen emlékművet gondozásra a cs. és k. katonai gyógyház mindenkori parancsnokságának. Legyen ez a szobor jelképe annak a hűségnek, hősiességnek és halálmegvetésnek, melyet e monarchiának minden népe tanusított.

És most emlékezzünk meg hálattal szívvel jóságos monarchánkról, az osztrák császárról és Magyarország apostoli királyáról, hön szeretett legmagosabb hadurunkról I. Ferencz Józsefről. Lelkünk legmélyéből fakad a fohász: Isten áldja, Isten óvja erőben, egészségben Felséges Urunkat. Ófelsége a császár és király: Éljen!

Hatalmas, lelkes éljenzés és hochkiáltás hangzott el a beszéd nyomán, melyet Herbay ezredes magyarul kezdett és németül folytatott.

A szép ünnepély ezzel véget ért.

Az emlékműnek a márványtábla mögött levő üregében kétezer aláírással ellátott, művészi fejlécekkel díszített pergámens íveket, a felirások mását, Herbay ezredes arcképét, egy tyradát, 1915-ös veretű pénzérmekeket és hadibélyegeket helyeztek el. A pergámeneket Remsey Jenő és Rombay István látták el stylszerű díszítésekkel. Rombay igen sikerült figurákat, Remsey

egy édes sejtetem . . . Hangulat? — megvan a lélek erős, megdönthetetlen büszke tudata, hogy maga a fénye-világát édes hazánkért, én ifjuságomat magáért vesztetem el.

Szeretem még mindig . . . Szeretem, mint a régi Endrét. S a hőst, a hazájáért szemévilágát elvesztett harcost csak csodálni merem.

Talán tudok majd egy kis fényt, derengő fénysugarat beléopni a csillagatlan éjbe, mert nem a testi vakok, hanem azok, akik örök szeretetlenségben élnek le életüket, rideg számítások között anyagi értékek után bolyongva lidércfényt üznek, azok az igazi sötétségben járók.

Megtudom érteni sorait, melyekben örök lemondásról beszél, mert nem akarja reám borítani azt a rettenetes sötétséget. Megértem, hiszen másképpen nem irhatott. Megértem — mert szerettem . . . és rácsafolok, — mert még mindig szeretem . . .

Szeretlek édes vak hősöm s míg nehéz könnyek hullanak érted, siratva vakságodat, lábadoz szeretnék borulni . . . S ki tied lettem volna kacagó fénysugarak csillogásában, követni foglak bizón, hittel, a felébredt szerelem első, őszinte ragaszkodásával — az éjszakában is . . . Mária.

A végét már elhalón olvasta s amint Endre vaksága óta először földerülő arcára tekintett, úgy látta, hogy hullanak a saját álmaj, reménye lassan, észrevétlenül, mint a fájától búcsúzó első, sárguló, őszi levél . . . De Mária iránt mélységes hálát érzett . . .

pedig a Corvinákra emlékeztető gyönyörű léceket alkalmazott. Invenciózus művészi alkotás a Remsey készítette kódexszerű felirat. A megszólalásig hű Herbay ezredes tus-arc képe, mely Zichy József gróf huszáronkéntes műve. A tyradát Vucnik őrmester írta. Az aláírások közel 1000 koronát jövedelmeztek a pöstyéni és környékbeli özvegyeknek és árváknak.

Hogy fürdőhelyünk egyike az elsőnek az országban, mely ily monumentális művészi alkotással adózik elesett hőseink emlékének, elsősorban Herbay ezredes érdeme. Nemes intenciója teljes megértésre és örvendetes visszhangra talált a pöstyéni közönség és a tisztikar körében, és a közös áldozatkészség csakhamar megteremtette gyümölcsét: a „Hősök emlékszóbrá“-t, Finta mester hazafias önzetlenséggel alkotott mesterművét.

Levél a frontról.

— Az északi harctéren hadbanálló munkatársunktól. —

Orosz hadszíntér, szept. 24.

A krupieci ütközet után — úgy látszott — pihenni tér a kifáradt „rosseb“ ezred, mely a legutóbbi haditénnyel ismét növelte babérait. A hirtelen beállott helyzet azonban nem engedett nyugalmat. A muszka — a megsemmisítő vereség hatása alatt — úgy megfutamodott, hogy nehéz marsolás után is alig birtuk pár nap alatt elérni. Most, hogy szégyenletes posztóján némiképp enyhítsen, kitűnő védelmi állásba helyezkedett s ágyuinak megmaradt részét, valamint a más fronton működő nehéz mozsárgyuit hamarosan erre a helyre összepontosította.

14-én nagy vehemenciával támadta állásainkat, órák hosszáig szóltak a srappellek, dörögtek a nehéz ütegek, valósággal felszántották a körülöttünk levő területet. A muszka, meghazudtolva a municióhiányról szóló mesét, oly tűzértségi angriffet produkált, amit — a régi bakák szerint — a legnagyobb támadáskor sem csinált. Úgy látszik egész hétre vagy tán hónapra kiadott löveget pazarolt el, remélvén, hogy ezzel csak kiugrasztja lövészárkaikból katonáinkat.

Bár a tűzértségi morális hatása ezuttal sem maradt el, az ezt követő erős orosz támadás is megtört csapataink vitéz magatartásán. A szárnnyakon délvideki honvédek vigyáztak a magyarság bástyájára s így a beállott est a muszka visszavonulásával végződött. Reggel láttuk az orosz sebesültek egész raját, az ellenség azonban teljesen eltűnt közelünkben.

Másnap megisméltődött ez, de ép oly kevés sikerrel, mint az előtte való nap. 16-án pihentek idegeink, melyek a végsőkig meg voltak feszítve az orosz nehéz ágyuk rémséges munkájától. A következő napokon az ágyukat másfelé vitte a muszka, más terepen remélvén egy kis — sikert.

Ezredünk a nyugalmat felhasználva, pár napi menetelés után pihenőre tért. Elhagyott orosz faluban, Ch . . . kán vagyunk elszállásolva, ki üresen hagyott házban, ki pajtában. A bakatársaság tisztálkodik, ruhát mos, varr, igyekszik rendezni magát. Nincs a falunak egyetlen zugja sem, melyet át nem kutat, közben az egyik csoport süt, főz s a rögtönzött asztal mellett vigan lakmározik a somogyi baka — Oroszországban.

A falvak néhol nem üresek. Úgy látszik megtudták, hogy nem vagyunk „ember-

evők“. Persze férfi sehol, legfeljebb aggok, de nő s főleg gyermek rengeteg. Egy szobában, ahová beszállásoltak, 8 gyermek volt; a legidősebb 10 éves. Reggel az universalis anya nagy fazék burgonyával traktálta meg a csemétéket s attól kezdve azok egy ágyon henteregtek egész nap. Ha bármelyikhez szól az ember, hátat fordít s a nép maga is bizalmatlan, sőt határozottan rosszakaratu, pedig még egy flaskó tejet is megfizetünk . . .

Az időjárás korán megváltozott. Hideg őszi szél fujdogál a messze rónákon. Mi pár napig — míg itt maradunk — könnyen elviseljük azt, de azután bizony sok szenvedésnek nézünk elébe, mikor a jól épített pöstyéni házakban — mint onnan írják — már e hó 8-án fűtöttek. De hát fűrni s remélni kell, hogy nélkülözéseink, fáradalmaink meghozzák a forrón óhajtott eredményt: a tartós s kedvező békét . . .

A sebek behegednek, a sirhantok kizöldülnek idővel s csak mint folyton homályosodó keserű emlék marad meg — a világháboru.

Finta Sándor levele.

— A mester a hősökrol és a „Hősök emléké“-rol —

Igen tisztelt Szerkesztő Úr!

Nagyon kérem, engedjen helyet becses lapjában köszönő szavaimnak. Boldog vagyok, hogy a pöstyéni „Hősök emléké“ elkészíthettem s mert megadatott, hogy a felszentelésen is jelen lehettem. Hála mindazoknak, kiknek áldozatkészsége lehetővé tette a mű létrejöttét s köszönöm a felszentelési ünnepélyen megjelentek üdvözlőváltatait.

Küzdve a haza igazáért a harctéren, én megértettem névtelen hős bajtársaim néma beszédjét mikor egy-egy ütközet után annyian sorakoztak közlünk szótlanul fekvő a földön — arccal az égnek — arccal a földnek. — Szent megrémüléssel fogadkoztam az elcsendesedett hősök előtt mindig, hogy ha visszakerülhetek, a Múzsákat híva segítségül, elbeszélésem csodás harcaikat a vésőmmel a jövőnek — és a jelennek. — Milyen kár, hogy a jövő csak a holt anyag mozdulatain át vehet tudomást a Ti gigászi küzdelmeitekről! — Milyen nehéz a holt anyagot szószólóvá tenni. — Suttogó, csendes beszéddel inkább lehet éreztetni a csatazajt, meg a sok szenvedést. — Sűrű őszi eső, sűrűn hulló sárgult falevél, gyalogsági kicsi ásók fecsegő zaja volt a kísérő zene, mikor most egy éve a drinamenti csatákban elesett bajtársaimat temettük. — Nem volt parádé, nem volt pap se, csak sok kis gödör, meg sok nagy gödör volt. — Szent pathosszal, hangtalanul hantoltunk, kifáradtunk a szaporá ásásban, és újra hantoltunk . . .

Hála mindenkinek, hogy a pöstyéni „Hősök emléké“ elkészíthettem. Sokat fogadkoztam most egy éve — és ime beválhattam a sok sápadt halottnak tett ígéretem. De ez csak az első szó a nagy esemény elmondásához.

Pöstyén áldozatkész közönségének és az igen tisztelt Szerkesztő úrnak

kész hive

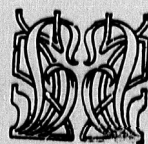
Finta Sándor

szobrász, sebesült honvéd.

Dr. PAJOR SZANATORIUM
BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utoza 14.
A PÖSTYÉNI ISZAP FÖLERAKATA

GYÓGYGYMNASZTIKA
ORTHOPÉDIAI GYÓGYINTÉZET
SZÜLŐ- ÉS NÖBETEG OSZTÁLYA

HIREK.

Kitüntetés. Bartha László, a nyitrai m. k. 14. honvédgyalogezred századosának, Craus István főispán vejének, az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül, a király a „signum laudis“-t adományozta.

A vágujhelyi prépost halála. A magyar katolikus világot súlyos veszteség érte. Pongrácz Adolf gróf vovadrai választott püspök, vágujhelyi prépost mult vasárnap Vágujhelyen 79 éves korában, papságának 56-ik, prépostságának 44-ik esztendejében meghalt. A bőkezűségéről híres főpap minden katolikus mozgalomban előkelő, vezető szerepet vitt s különösen az ifjúság vallásos nevelésére fordított nagy gondot. Csütörtökön temették nagy részvét mellett. A temetésen ott voltak többek között Szalavszky Gyula és Craus István főispánok, Fodor Kálmán dr. és Rudnyánszky György orsz. képviselők, Rakovszky Antal kamarás s a vármegye és a város számos előkelősége.

Művész emléke. Mint értesülünk, a Vörös Kereszt vezetősége a nagy napok eseményeit művészi alkotással megőrizni kívánja. A Vaskorona albumának belső fedőlapját háborus motívum festménnyel díszítették. A kivitellel Remsey Jenő festőművészt, a „Kéve“ kitűnő tagját, aki mint üdülő katonáknak tartozik, fogják megbízni.

Megnyit a kaszinó. A Pöstyéni Kaszinó ma délután újra megnyitott. A kaszinó helyiségei — a Hársfa-szálló első emeletén — a régié. A kaszinó az itt üdülő katonatisztek szívesen látja vendégül. A kaszinótagok és vendégeknek felvonó áll rendelkezésre.

Vesztség. Hirschler Gusztáv postafőnök kutyája tegnap megmarta a főnök házcselédjét Ondics Teréz tizenhétéves leányt. A kutya, amint ezt az állatorvosi vizsgálat megállapította, veszttségben szenvedett. A megmarta leányt hétfőn éjjel felvitték Budapestre a Pasteur-intézetbe. A veszttségi esetből kifelé a hatóság újabb ebzárlatot rendelt el.

Építenek a posta telkén. Mint értesülünk, a fűrdőigazgatóság a kereskedelemügyi minisztertől nyert engedély alapján legközelebb építkezést kezd a kincstár által az új postapalota részére vásárolt telken. Az építkezés a vármegyei kórház jobb oldali falának áttörésével van kontemplálva úgy, hogy az új épület, melyet üdülő katonák elhelyezésére emelnek, a kórházzal összefüggő egészet fog alkotni.

Közlekedési mizéria. Úgy értesülünk, hogy az az egyetlen omnibusz is, mely eddig a vasúti állomás és a fűrdőhely közti forgalmat bonyolította le, október elsejével korlátozta járatait, amennyiben a reggeli gyorsvonathoz nem közlekedik többé. Mivel egyrészt ebben a háborus világban csak a kiváltságosok engedhetik meg maguknak a fiáker luxusát, amely példányai-ban egyébként is erősen megcsappant úgy, hogy ha két-három utas van egyazon vonathoz negyediknek már nem jut, — másrészt azonban az omnibusz közlekedési közszükséglet lévén, nemcsak akkor állhat rendelkezésre, amikor heringmódra szorong benne a közönség, hanem a gyéribb forgalmú idején is kell hogy rendszerint közlekedjen, a dolgot az illetékes hatóság figyelmébe ajánljuk, mely bizonyára módot fog találni arra, hogy az utazó közönséget érő ezen sérelem hamarosan orvosoltassék.

A nyitrai Vasturul. A nyitrai Vasturul f. hó 14-én fogják nagy ünnepek között leleplezni. Az ünnepélyt Craus István főispán elnöklése alatt a Vörös Kereszt nyitrai választmánya rendezi.

Katonáink uzonnája. A hadvezetőség ismét újabb tanujelét adta annak a messzemenő, szeretetteljes gondosságnak, mellyel sebesült katonáink iránt kezdettől

fogva viseltetik. A legújabb intézkedés szerint a sebesültek és üdülők tizórait és délutáni uzonnát kapnak. A tizórai rendszert felvágott, az uzonna forró tea és zsemlye. Az üdvös ujtást fűrdőhelyünkön a mult héten vezették be.

Harctéri sebesült tiszték. A kisegítő tiszti kórházban október 2-ig 1430 harctéri beteg és sebesült tiszt nyert felvételt.

Lőrinczy György újból Nyitra vármegye tanfelügyelője. Mint a hivatalos lap közli, a közoktatásügyi miniszter Lőrinczy György kir. tanácsos, tanfelügyelőt Gömör-Kishont vármegyéből Nyitra vármegyébe, Dezső Lipót kir. segédtanfelügyelőt, a nyitrai tankerület vezetőjét pedig Vasvár-megyébe áthelyezte.

Cukorárak. A Pöstyén és környéke részére megállapított maximális cukorárak a következők: Pöstyén K 97.50, Brunóc 97.40, Galgóc 97.50, Nagykosztolány 97.55, Radosna 98.40, Vágterbete 97.70, Vágujhely 97.25.

Kitüntetett állomásfőnök. Sárkány Adolf máv. főellenőr, nagyszombati állomásfőnök, a lipótvári állomás volt főnökének a király a hadiforgalom körül teljesített kitűnő szolgálatának elismerésül a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

Megszökött fegyenc. A lipótvári fegyházból a mult héten megszökött Petrovics Petros Illés huszonhárom éves, nőtlen pék és kertész, aki rablásért három évre volt elítélve. Állítólag Bukarestnek vette útját.

A kisegítő kórházban a fűrdőigazgatóság közlése szerint szeptember 26-tól október 2-ig 360 újabb harctéri beteg és sebesült katonáknak nyert felvételt.

Gyors- és gépiró tanfolyam. Csátár Aladár okl. gyorsorás tanár október 11-én gyors- és gépiró tanfolyamot nyit. A havi tandíj 10 korona. Havonta 60 tanóra. Tanítás csoportokban 1--6-ig. Külön esti tanfolyamok. Beiratás október 5., 6., 8. és 9-én délután 3--5-ig a pöstyéni polgári iskolában. A tanfolyam június 30-án véget ér. Vizsgák a miniszteri biztos elnökkel. A tanítványok bizonyítványokat kapnak. A tanfolyamon szépirást, helyesírást és levelezést is tanítanak.

Megszökött hadifoglyok. A vágdebördi Józsefháza-majorból a mult héten négy orosz hadifogoly szökött meg, akik ott mezei munkát végeztek. A csendőrség körözi őket.

A Park-mozgó keddi előadását a híres „Nordisk“ vállalat képeiből állította össze. Vásznonra kerül a mellékképeken kívül „Az elveszett paradicsom“ című 3 részes dráma Ritta Sachettóval, utánna „A konzul ur“, vigjáték 3 részben. Csütörtökön amerikai műsor. Szombaton és vasárnap ünnepi műsor.

Hadseregórak, elsőrangú, szolid kivitelben jutányos áron kaphatók Steinitz D. ékszerüzletében (Parkbejárat). Főüzlet: Wien I., Kärtnerstrasse 29.

Szén- és tűzifa szükségletét legelőnyösebben Antal István raktárában (Széchenyi-ut 12., Katonai gyógyházzal szemben) szerezheti be. Elsőrendű kősz és porosz (Wildenstein) szén, valamint tűzifa nagyban és kicsinyben, házhoz szállítva. Telefon 42.

Pöstyéner Zeitung.

Das Heldenkmal wurde Sonntag vormittag im Beisein der Militär- und Civilbehörden, sowie zahlreicher Offiziere und Mannschaften von Pfarrer Praznovszky mit einem solennen Gebet eingeweiht, worauf Oberst Sylvius von Herbay, der die Idee des Denkmals zur Verwirklichung brachte, eine schwungvolle Weihrede hielt, die in begeisterten Eljen- und Hochrufen auf unseren glorreichen König ausklang. Hiemit fand der feierliche Akt, bei dem mit Betracht auf den Kriegszustand jeder äussere Prunk vermieden wurde, sein Ende. — Das Denkmal, ein Werk unseres Meisters Finta, der von seinen auf dem Schlachtfelde erlittenen Verwundungen hier Heilung sucht, stellt einen hydratötenden Honvéd dar. Das Denkmal trägt folgende Inschrift: Dieses Denkmal wurde zur Erinnerung an den grossen Weltkrieg, welchen alle Völker Österreich-Ungarns mit hingebungsvoller Todesverachtung durchgekämpft haben errichtet. Die Anregung hiezu hat Herr k. u. k. Major Déry, während die Durchführung unter dem Kommando des k. u. k. Oberst Sylvius von Herbay bei reger Unterstützung durch alle Gesellschaftsklassen Pöstyéns und seiner Umgebung, wie auch der in Pöstyén Heilung suchenden Offiziere und Mannschaft bewirkt wurde. Entworfen von Honvédinfanterist Alexander Finta, Bildhauer. Errichtet im September 1915. — Dieselbe Inschrift ist auch in ungarischer Sprache angebracht. — In die hinter der Marmorplatte befindliche Höhlung wurden mehrere, mit 2000 Unterschriften versehene, von den Malern Remsey und Rombay künstlerisch ausgeführte Pergamentbogen, die Duplikate der Inschrift, ein vom Einj. Freiw. Husarenwachtmeister Grafen Josef Zichy gemaltes Tuschbild des Obersten von Herbay, eine Tyrade von Franz Vucnik, Geldmünzen neuester Prägung und Kriegsbriefmarken hintangelegt.

Das Pöstyéner Kasino hat seine bisherigen Lokalitäten — im I. Stock des Hotel Linde — wieder eröffnet. Die hier weilenden Herren Offiziere werden als Gäste gerne gesehen. Den Besuchern steht ein Personenaufzug zur Verfügung.

Von einem tollwütigen Hunde gebissen wurde das 17-jährige Dienstmädchen des hiesigen Postchefs Hirschler, Therese Ondics. Der Hund gehörte dem Dienstgeber des Mädchens, das Montag nachts ins Pasteurinstitut nach Budapest gebracht wurde.

1430 Offiziere wurden seit Kriegsausbruch im hiesigen Hilfsspital gepflegt.

Im Hilfsspital für Mannschaften fanden in der Zeit vom 26. September bis einschliesslich 2-ten Oktober 360 Kriegsverwundete Aufnahme.

Auf dem für das neue Postgebäude bestimmten Baugrunde wird, wie wir vernehmen, die Badedirektion zur Unterbringung neuerer Kriegsverwundeter einen provisorischen Bau ausführen. Die neuen Baulichkeiten werden mit dem Komitatspital kommunizieren.

Klavierunterricht erteilt tüchtiger Pianist. Unterrichtssprache: Deutsch. Adr. i. d. Adm.

Im Park-Kino diese Woche Schlagernummern. Näheres die Tagesaffichen.

Die besten Arme-Uhren, in erstrangiger, solider Ausführung, preiswert zu haben im Juwelierladen D. Steinitz (Parkeingang). Hauptgeschäft: Wien I. Kärtnerstrasse 29.

Ihren Holz- und Kohlenbedarf decken Sie am zweckmässigsten im Antal István'schen Depot (Széchenyi-ut 12, vis à vis Militärhosp.) I-a Koks und Preuss. (Wildenstein) Kohle, sowie Brennholz en gros und en detail ins Haus gestellt. Telefon 42.

SCHULTZ PÖSTYÉN

A Fördőszálló mellett.
Neben dem Curhotel.

ORTHOP. CIPÉSZ. CIPŐRAKTÁR ORTHOP. SCHUHMACHER. SCHUHNIEDERLAGE
ALAPITTATOTT 1899. TELEFON 60-61. GEGRÜNDET 1899

Fájós lábuak részére speciális cipők mérték után. Nagy raktár mindenféle úri-, női- és gyermekcipőkben. Sport- és egyéb alkalmi cipők. Sár- és elegáns cipők mérték után. Harisnyák, zoknik, betétek, gummisarkok, kenőcsök. Számos elismerő-levél.
:: NÉGYSZER KITUNTETVE. ::

Anfertigung von Specialschuhen f. Fussleidende nach eigenem v. ärztl. Autoritäten gepr. Verfahren. Grosses Lager in Herren-, Damen- und Kinderschuh. Sport- und andere Gelegenheitschuhe. Galoschen, Prima Massarbeit u. Garantien für tadelloso Passen. Strümpfe, Socken, Einlagen Schuhcreme. Zahlreiche Anerkennungschriften
VIERMAL PRÄMIERT. ::

KÖNIGL. FACHINGEN
Natürliches Mineralwasser

KOLLARIT-BÖRLEMEZ RUGANYOS VIHAR-BIZTOS ÉS IDŐTALLO SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

Milliók használják
Köhögés
rekedtség, katarrhus, elnyálkásodás, görcs- és szamárköhögés ellen, a
KAISER-féle melkkaramellákat a három fenyővel
6100 elismervény, illetve bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól biztosítják a biztos sikert.
Külsőleg csinos dobozokban igen izletes cukorka.
Egy csomag 20' és 40 fillér. Egy doboz 60 fillér.
Kapható az összes gyógyszerárakban és a legtöbb drogériában.

Millionen gebrauchen gegen
Husten
Heiserkeit, Katarrh, Verschleimung, Krampf- u. Keuchhusten
Kaiser's Brust-Caramellen mit den 3 Tannen
6100 not. begl. Zeugnisse von Aerzten und Privaten verbürgen den sicheren Erfolg.
Aeusserst bekömmliche und wohlschmeckende Bonbons.
Packet 20 und 40 Heller. Dose, 60 Heller. Zu haben bei: Josef Meth, Apoth. z. hl. Josef Pöstyén G. Emanuel Salvator Apotheke, Pöstyén.

Pöstyéni Takarékpénztár R. T.
A Fördőszállóval szemben.
Tőzsdei megbízások. Értékpapírok, devisek és valuták eladása. Szelvények beváltása. Értékek megőrzése. Betétek jutányos feltételek mellett.

Pöstyéner Sparkassen A.-G.
Vis-á-vis dem Kurhotel.
Abwicklung von Börsenordres. Verkauf von Wertpapieren, Devisen, Valuten. Einlösung v. Coupons. Aufbewahrung v. Effekten. Depots Einlagen zu den günstigsten Bedingungen.

A VILÁG LEGJOBB
U.K. TEAS
UNITED KINGDOM TEA COMPANY LONDON

FELVIDEKI PARCELLÁZÓ ÉS GAZDASÁGI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG :: NYITRA.
Vásárol saját számlájára ingatlanokat parcellázás és egészszbeni továbbeladás céljából. Elfogad megbízásokat parcellázások keresztfelvitelére haszonrészesedés vagy meghatározott összeg fejében, birtokeladásokat és vételket. Vásárol erdőterületeket kihasználásra vagy bármilyen épület-, mű- és tűzifát. Elvállal haszonbérleteket albérleti joggal. Felvállal gőzekészítések. Saját és bérelt bányából szállít meder és zuzott kavicsot, építő homokot, coulet, terméskövet, aszfalt- és betonanyagot. Ugyonki közbenjárás megállapodás szerint díjazva.
Részletes felvilágosításokkal készségesen szolgál a bank igazgatósága Nyitrán.